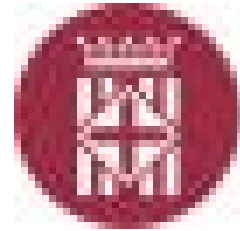

Col·legi Oficial
de Bibliotecaris-
Documentalistes
de Catalunya

Diputació
Barcelona

I si...? Si només... Si seguim així...

17JCID

17es Jornades Catalanes d'Informació i Documentació

Pla de lectura municipal

Suport a l'elaboració dels plans de lectura municipals,
sol·licitats en el marc del Catàleg de Serveis de la DIBA

Autores: Esperança Paños, Judit Terma

Context

COVID-19

Cultura transformadora

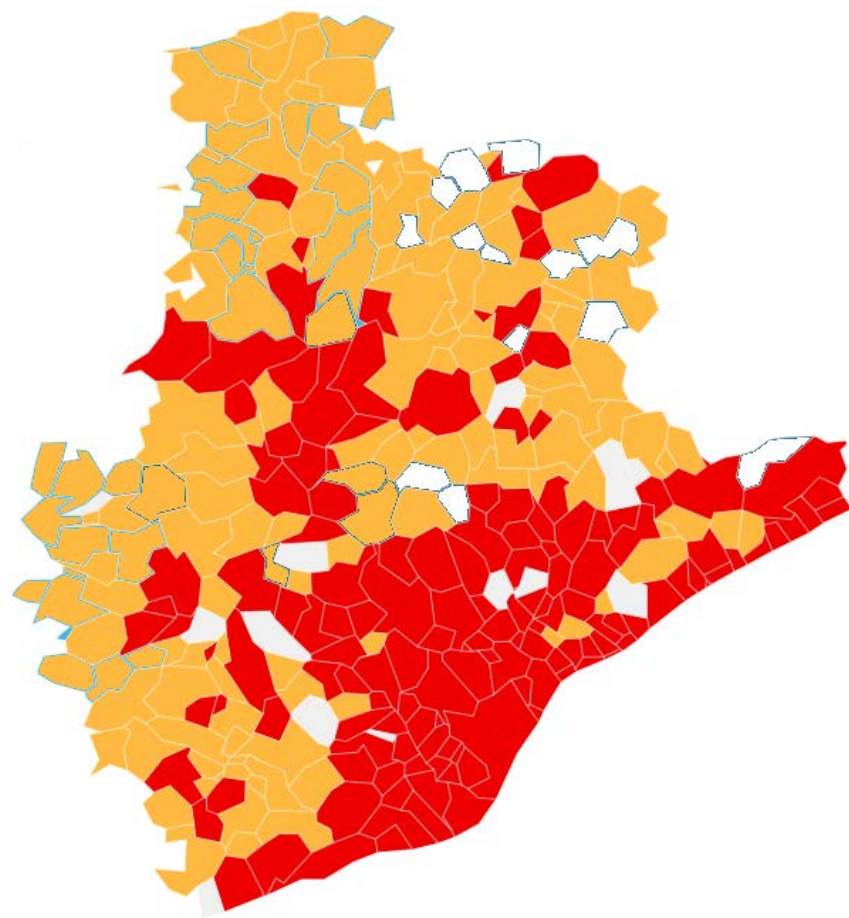
- <https://www.diba.cat/es/web/cerc/bones-practiques>
- <https://bibliotecavirtual.diba.cat/connectat>

Xarxa de biblioteques municipals

Pla nacional de lectura

Context

La Xarxa de Biblioteques Municipals

284 municipis amb servei bibliotecari

146 municipis amb biblioteca

138 municipis amb parada de bibliobús

5.723.658 habitants poden gaudir del servei

98,7 % de la població de la demarcació té garantit l'accés a la lectura pública

Per què fer un pla de lectura municipal?

“En un moment socialment i econòmicament tempestejat com l’actual, la lectura pot fer de salvaguarda i esdevenir una eina de recuperació econòmica i social.

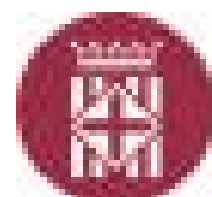
La lectura permet ampliar les capacitats dels individus per comprendre el món i interaccionar-hi socialment.

Afavoreix l’enfortiment i creixement de l’entramat social que conforma una comunitat, començant pel lloc on es viu.”

Proximitat
Diversitat d’agents
Projecte compartit
Implicació

Col·legi Oficial
de Bibliotecaris-
Documentalistes
de Catalunya

Diputació
Barcelona

I si...? Si només... Si seguim així...

17JCID

17es Jornades Catalanes d'Informació i Documentació

Els inicis

Assessorament d'experts:

Juanjo Arranz, cap de l'Àrea d'Acció Cultural i Educativa del Consorci de Biblioteques de Barcelona

Gemma Lluch, autora de diversos assaigs sobre la promoció de la lectura.

Àngel Mestre, coordinador acadèmic del Màster en Gestió d'Empreses i Institucions Culturals a la UB

Joan Portell Rifà pedagog, editor, escriptor i crític literari.

Entrevistes a especialistes:

Vint referents de diferents àmbits relacionats amb el sector (món acadèmic, investigadors, editors, llibreters, periodistes, tècnics de cultura...)

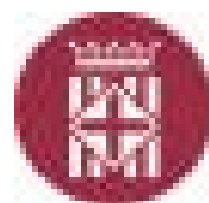
Lluís Agustí, Liliana Arroyo, Montse Ayats, David Guzmán, Ana Manso...

Coordinació: Anna Ballbona.

Suport del CERC.

Col·legi Oficial
de Bibliotecaris-
Documentalistes
de Catalunya

Diputació
Barcelona

I si...? Si només... Si seguim així...

17JCID

17es Jornades Catalanes d'Informació i Documentació

Corpus teòric

Orientacions per a l'elaboració de plans de lectura municipals.

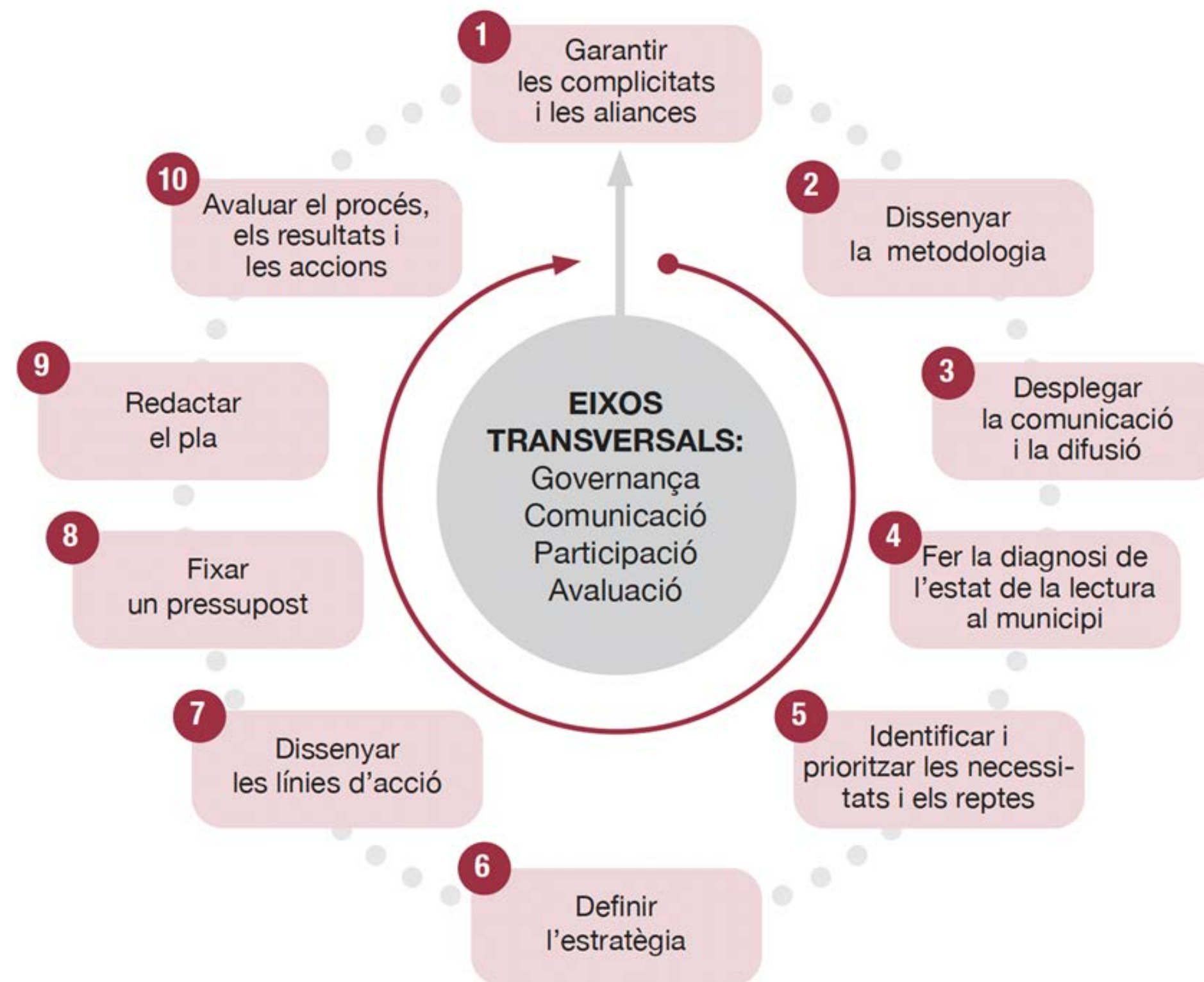
5 preguntes clau

1. **Quines són les principals referències** per trobar els indicadors per poder fer una radiografia de la situació lectora al segle XXI i en l'era postpandèmica (on s'encaixa aquesta guia).
2. **Per a què hauria de servir un pla de lectura municipal?** Quines deficiències podria cobrir? Quins objectius s'hauria de fixar?
3. **Quin paper pot jugar la proximitat** i què pot aportar un Ajuntament en el fet lector, en un sentit ampli, que abasta la lectura i la promoció i difusió de la literatura?
4. **Destinataris i públics** a tenir en compte en la promoció de la lectura. Hi ha franges i sectors a qui caldria atendre de manera específica? Quin paper poden tenir els nous formats tant de promoció de la lectura com de relació amb la literatura (escriptura, oralitat, lectura)?
5. **Agents a qui incorporar en la promoció del fet lector** i com fer-los funcionar? Eines per garantir un resultat pràctic del pla, per assegurar-ne el desplegament?

Eina pràctica

Guia per elaborar un pla de lectura municipal:

Com impulsar un pla de lectura municipal (PLM) en 10 passos.

PAS 1.

Garantir complicitats i aliances

«Des de l'inici cal buscar la diversitat més àmplia d'actors —polítics, tècnics, culturals, educatius— per desenvolupar l'engegada i la governança del pla de lectura municipal»

Orientacions per a l'elaboració de plans de lectura municipals (Diputació de Barcelona, 2024)

QUÈ

- Identificar els «líders naturals» del pla de lectura municipal que formaran la comissió executiva, el grup que liderarà i elaborarà el pla de lectura.
- Incorporar a aquest grup els agents més actius del municipi, encara que no siguin del sector cultural o educatiu (entitat amb molts socis o seguidors, o amb capacitat de mobilitzar la població, també la no lectora).
- Cercar aliances entre les institucions i entitats del municipi.

QUI

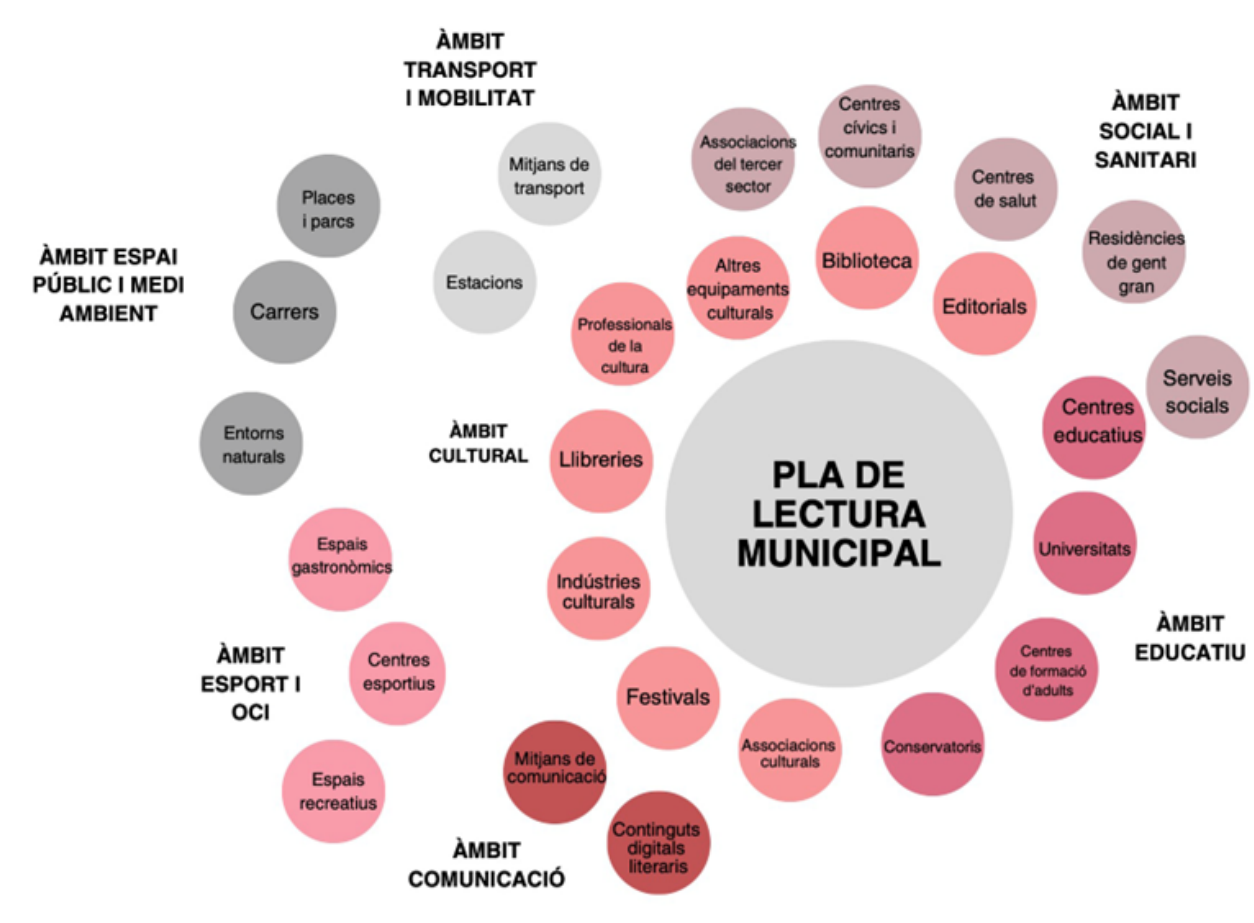
- Ajuntament: el primer impuls per al pla de lectura municipal (PLM) es farà des de l'Ajuntament i, idealment, a través del treball transversal de les àrees de cultura i d'educació de l'Ajuntament i de la biblioteca o xarxa de biblioteques municipals. Altres regidories, àrees i serveis municipals s'implicaran en el pla (regidories com joventut, serveis a les persones o festes; serveis com centres cívics, centres de salut, etc.).
- Aliances: les institucions i entitats, així com diversos agents dinàmics del municipi, s'han de sentir partícips, actius i protagonistes del pla. Tot l'ecosistema cultural del municipi (llibreries, editorials, creadors, mediadors i promotors de la lectura, etc.) hi ha d'estar representat i caldrà cercar la implicació d'una àmplia diversitat d'agents i de sectors diferents, no només culturals i educatius, també serveis sanitaris i socials, de participació, joventut, esport, etc. Com més actors participin en l'elaboració del pla, més implicats hi estiguin i més coordinats estiguin entre ells, més repercussió tindrà el pla de lectura.

COM

- Cercar el màxim suport municipal.
- Obtenir el compromís del ple municipal per impulsar un pla de lectura municipal.
- Definir l'objectiu i abast del pla i redactar un manifest fundacional (o declaració d'intencions).
- Identificar actors i aliances que s'implicaran en les diferents fases del pla (elaborar un mapa d'agents del municipi).
- Treballar en equip.

QUAN

- A l'inici del projecte.

CAIXA D'EINES (annex 1)

A. Manifest fundacional. Exemple.
B. Full d'adhesió. Exemple.
C. Mapa d'agents. Dades a recollir

Prova pilot

Pla de lectura municipal de Piera

Testejar la metodologia

Avaluar la pràctica proposada

Retro alimentar la documentació amb l'experiència

recollida

**PLA DE LECTURA
MUNICIPAL
PIERA**

Prova pilot

Pla de lectura municipal de Piera

INFANTS I JOVES

4. Obrir la biblioteca escolar a la comunitat educativa també fora de l'horari lectiu

OBJECTIUS GENERALS	OE1 - Apropar els recursos per a la lectura als barris OE3 - Garantir l'accés dels joves als recursos per a la lectura
Nom de l'acció	Obrir la biblioteca escolar a la comunitat educativa també fora de l'horari lectiu.
Objectiu	Facilitar l'accés als recursos lectors de la biblioteca escolar a la comunitat educativa
Descripció	Recuperar l'espai de biblioteca escolar als centres, així com la figura del seu responsable assignada pel centre, tal i com marca la LEC i el Pla Nacional del llibre i la lectura Amb el suport de la biblioteca s'ajudarà a organitzar el fons i a donar el suport necessari per al seu funcionament. Definir horaris d'obertura dins i fora de l'horari lectiu, així com activitats per dinamitzar-la i fomentar la lectura (hores del conte, reforç escolar, clubs de lectura...) En especial Escola Creixà (falta espai) → aula polivalent al laboratori <ul style="list-style-type: none"> - 2024 - Convocar a la taula educació - Identificar altres experiències (com s'ha resolt) : contactar amb la F. Bofill. - Veure opcions a cada centre educatiu: - curs 24-25: començar amb un pilot
Agent i responsable	Centres educatius i Tècnica d'Educació
Altres agents implicats	Biblioteca de Piera, regidoria d'Educació, AFA
Calendari d'execució	Curs 2026-2027
Indicador	Nombre de biblioteques escolars obertes Nombre d'usuaris Nombre d'activitats realitzades
Pressupost	Establert per cada centre amb suport de l'AMPA.
Facilitat i valor	Recuperar els espais és relativament fàcil, dinamitzar i obrir-les costós i complicat

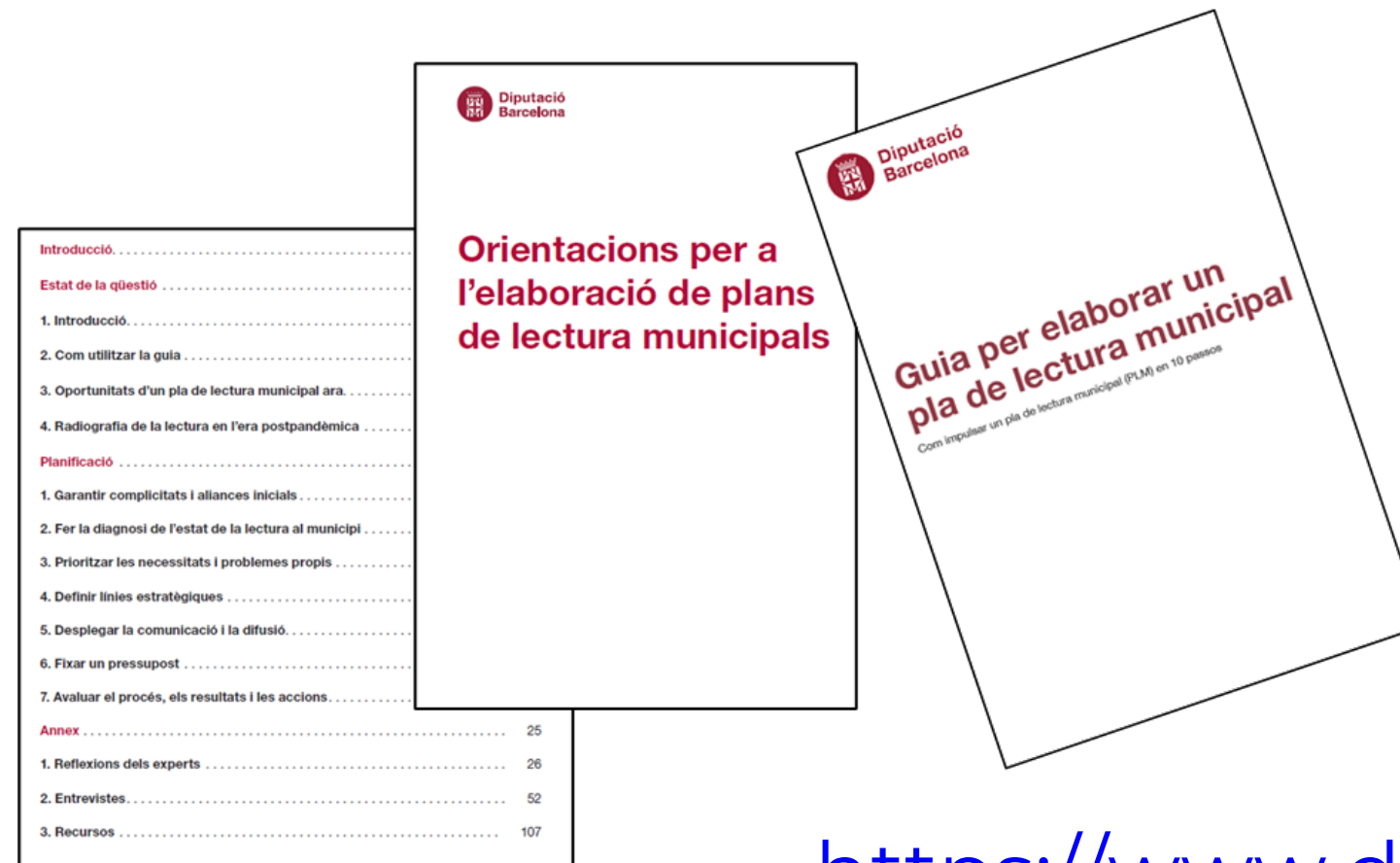
Recurs al Catàleg de Serveis de la Diputació de Barcelona

07 / 2023   **Publicació del recurs al Catàleg de Serveis:**

Tiana, Vic, Bigues i Riells, El Prat

07 / 2024   Publicació del recurs al Catàleg de Serveis 2024 (...)

Documents disponibles

<https://www.diba.cat/web/biblioteques>

Com plantejem l'acompanyament?

Què fa la Gerència?

- Donar suport, i acompanyar
- Aporta una metodologia i proposa estratègies
- Ajuda a coordinar.

Què ha de fer l'Ajuntament?

- Iniciar el procés (sol·licitud del recurs....)
- Impulsar el Pla i liderar-lo
- Facilitar tot el procés de creació del Pla
- Mobilitzar els agents impulsors del municipi
- Consensuar les diferents propostes, definir els objectius...
- Fomentar la col·laboració i connexió entre els diferents serveis municipals.

Fases de l'acompanyament

- **Fer la diagnosi i punt de partida:**
  - Cercar qui donarà suport al PLM
  - Constituir l'equip que formarà la Comissió Executiva
- **Convocar jornada/es participativa/es:**
  - Implicar a agents cívics i culturals, entitats diverses i ciutadania
  - Treballar en col·laboració
- **Definir estratègies, programes, accions: disseny del Pla**
- **Acompanyar en la redacció del Pla.**

Fases de l'acompanyament

CALENDARI

MES 1

- Proposta municipal de la creació del pla.
- Trobada del grup impulsor.
- Emmarcar l'abast del pla.
- Definir l'operativa.
- Crear la comissió executiva.
- Redactar el text fundacional.
- Identificar lideratges i aliances.
- Pla de comunicació.

MES 2 – 3

- Fer una anàlisi preliminar de l'estat de la lectura.
- Definir línies estratègiques i objectius.
- Crear grups de treball i convocar-los.

MES 4 – 5

- Primera reunió dels grups de treball.
- Sessions participatives i de cocreació.

MES 5 – 6

- Informe de resultats de les sessions participatives.
- Segona reunió dels grups de treball.
- Disseny de les accions.

MES 6 – 7

- Tercera reunió dels grups de treball.
- Planificació i programació.
- Elaborar el pressupost i cercar el compromís de finançament.
- Redacció del pla definitiu.
- Definir el sistema d'avaluació.

MES 8

- Presentació pública del pla de lectura municipal.

Conclusions

- ✓ Aprofitem el moment.
- ✓ Treballem des de l'àmbit local.
- ✓ Iniciem un camí.
- ✓ Impulsem els Plans municipals de lectura com instrument de planificació estratègica per al desenvolupament de les comunitats.

Moltes gràcies

per la vostra atenció

Gerència de Serveis de Biblioteques.
Oficina de Serveis a la Xarxa
o.serveisbib@diba.cat